

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL

VRAESTEL 1: TAAL IN KONTEKS EN LETTERKUNDE

FEBRUARIE/MAART 2009 (VRYSTAAT)

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 20 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings.

AFDELING A:	Kyk- en Leesbegrip	VRAAG 1 – 3	(30)
AFDELING B:	Opsomming	VRAAG 4	(10)
AFDELING C:	Taal	VRAAG 5 – 9	(60)
AFDELING D:	Letterkunde	VRAAG 10 –15	(20)

2. Beantwoord AL die vrae.
3. Lees die instruksies by AL die vrae.
4. Nommer die antwoorde korrek in die middel van die bladsy.
5. Trek 'n streep na elke afdeling.

AFDELING A: KYK- EN LEESBEGRIP**VRAAG 1: KOERANTARTIKEL**

Lees die onderstaande leesstuk en beantwoord die vrae.

WAAR DAAR 'N WIL IS, IS DAAR 'N WEG.
Van vee-oppasser tot iemand met grade.

1. Maema Mmonwa het as 'n arm seun in 'n plakkerskamp naby Polokwane grootgeword. Daar het hy matriek aan die einde van 1993 geslaag.
2. Na matriek het hy drie maande lank soos die ander jong mans in die plakkerskamp sokker gespeel en vee opgepas. Hy was nie met dié lewe tevrede nie. "Dit was baie frustrerend en ek is saam met my oom Pretoria toe om werk te soek."
3. Hy wou geld spaar om te studeer, maar dit was moeilik omdat hy net R220 vir twee weke se tuinwerk gekry het. Tog het hy met die eerste geld wat hy verdien het, sy eie plakkershut in die township gebou. Hy was baie trots daarop.
4. Tot 2001 het Maema verskillende soorte werkies gedoen. Hy was selfs vir 'n ruk werkloos. Hy het nooit moed opgegee nie en altyd probeer uitvind hoe om verder te studeer. Iemand in die plakkerskamp het hom aangemoedig om aansoek te doen vir 'n beurs by die Universiteit van die Witwatersrand (Wits).
5. Maema het die beurs gekry en in 2005 sy eerste graad voltooi. Hy het twee pryse gewen omdat hy die beste student én beste navorser in die kursus was. Sy ambisie daarna was om sy kwalifikasies verder te verbeter.
6. Vandag is hy 'n geleerde en gerespekteerde man met 'n meestersgraad. Hy woon in Pretoria en werk as navorser by die Wetenskaplike Nywerheidsnavorsingsraad (WNNR). Hy is nou besig om aan sy doktorsgraad te werk.
7. Maema het ook sy jonger broer gemotiveer om te studeer. Vandag is hy 'n prokureur. "My bejaarde ouers is bly dat hulle nog leef om ons sukses te sien," sê Maema.

[Verwerk uit: *Beeld*, 11 Julie 2008]

VRAE:

1.1 Kies die REGTE antwoord.

Die titel “Waar daar ’n wil is, is daar ’n weg” beteken ...

- A as jy hard werk, sal jy suksesvol wees.
- B as jy werk soek, sal jy suksesvol wees.
- C om suksesvol te wees, moet jy baie geld hê.
- D om suksesvol te wees, moet jy in Pretoria werk. (1)

1.2 Gee EEN woord uit paragraaf 1 wat sê dat Maema nie ryk was nie. (1)

1.3 Watter werk doen Maema by die WNNR? (1)

1.4 Aan watter graad werk hy nou? (1)

1.5 Naby watter stad het hy grootgeword? (1)

1.6 Wat het Maema gedoen voordat hy gaan werk soek het? Noem TWEE dinge. (2)

1.7 Kies die REGTE antwoord.

Maema wou geld spaar om ...

- A sy broer te help.
- B vee te koop.
- C verder te studeer. (1)
- D tuingoed te koop.

1.8 Wie het Maema gehelp om tot in Pretoria te kom? (1)

1.9 Wat het Maema met die eerste geld wat hy verdien het, gedoen? (1)

10.1 Beantwoord die volgende vrae:

1.10.1 Het Maema altyd werk gehad? Sê Ja/Nee. (1)

1.10.2 Motiveer jou antwoord in VRAAG 1.10.1 deur EEN sin uit die teks neer te skryf. (1)

1.11 1.11.1 Het Maema vir sy studies aan Wits betaal? Sê Ja/Nee. (1)

1.11.2 Watter EEN woord bewys jou antwoord in VRAAG 1.11.1. (1)

1.12 Waarom het Maema twee pryse gekry? (2)

1.13 1.13.1 Is Maema se jonger broer ook ’n geleerde man? Sê Ja/Nee. (1)

1.13.2 Motiveer jou antwoord in VRAAG 1.13.1. (1)

1.14 Watter EEN woord uit paragraaf 8 sê dat Maema se ouers nie meer jonk is nie. (1)

[19]

VRAAG 2: STROKIESPRENT

Lees die strokiesprent en beantwoord die vrae.

[Verwerk uit: Rapport, 2007]

VRAE:

2.1 Hoekom gaap Zits in raampie 1? (1)

2.2 Kies die REGTE antwoord.

Vir hoeveel uur uit 'n 24-uur-siklus is Zits wakker?

- A 9 uur
 - B 16 uur
 - C 8 uur
 - D 7 uur
- (1)

2.3 Waarom het hy oë op sy ooglede laat tatoeër? (1)

2.4 2.4.1 Dink jy Pierce se plan sal werk as hy bestuur? Sê Ja/Nee. (1)

2.4.2 Motiveer jou antwoord in VRAAG 2.4.1. (1)

[5]

VRAAG 3: WEERKAART

Lees die onderstaande weerkaart en beantwoord die vrae.

SLEUTEL VIR KAART		WÊRLDTEMPERATURE		SONTYE	
S	Son	Amsterdam	8°/14°	Johannesburg:	
Gb	Gedeeltelik bewolk	Beijing	20°/32°	Sonop	06:52
B	Bewolk	Hongkong	25°/27°	Son sak	17:23
Lr	Ligte reën	Jerusalem	13°/30°		
D	Donderbuie	Londen	8°/17°		
R	Reën	New York	21°/26°		
M	Mis	Tokio	20°/29°		
SN	Sneeu	Washington	23°/32°		

[Uit: *Beeld*, Saterdag 7 Junie 2008]**VRAE:**

3.1 Kies die KORREKTE antwoord.

Watter plek lê heelbo regs op die kaart?

- A Lephalale
- B Musina
- C Windhoek
- D Phalaborwa

(1)

3.2 Kaapstad 12°/18° Gb

3.2.1 Waarvoor staan *Gb*?

(1)

3.2.2 Wat is die maksimum temperatuur by Kaapstad?

(1)

3.3 Hoe laat kom die son in Johannesburg op?

(1)

3.4 In watter TWEE wêreldstede was dit op 7 Junie 2008 die koudste?

(2)

[6]**TOTAAL AFDELING A: 30**

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 4:**

- Die onderstaande leesstuk bevat wenke om stres te verminder.
- Som dié wenke in SEWE VOLSINNE op.
- Jou opsomming moet ongeveer 60 woorde wees.
- Skryf die getal woorde onder aan die opsomming.

WENKE VIR 'N LEWE SONDER STRES

1. Niemand hou van selfone wat lui as mense met mekaar praat nie. Daar is te veel mense wat hulle selfone dag en nag aangeskakel hou. Die goue reël is: hou jou selfoon afgeskakel terwyl jy met mense werk!
2. 90% van al die TV-programme vertoon fisiese geweld. Sulke programme maak jou gespanne of laat jou stres. Om te ontspan, moet jy na komedies en aangename programme kyk.
3. 'n Mens word baie bang as jy alles sien en hoor wat in die wêreld verkeerd is. Deur net die hoofopskrifte in koerante en tydskrifte te lees, sal al die slegte nuus jou nie so ontstel nie.
4. Hoe meer koffie en tee jy drink, hoe meer gespanne voel jy. Koffie en tee hou jou vir 'n kort rukkie wakker, maar dit verminder nie jou stresvlak nie, daarom moet jy minder koffie en tee drink.
5. Te veel skuld veroorsaak stres. Die oplossing is om net te koop wat jy regtig nodig het.
6. As jy te veel vriende het, is dit moeilik om jou tyd tussen almal te verdeel. Dit kan jou in 'n moeilike posisie plaas. Kies dus net 'n paar goeie vriende by wie jy regtig lekker kuier.
7. As jy jou werksituasie en persoonlike lewe meng, is dit moeilikheid soek. Die beste raad is om te sorg dat jy jou werk by die werkplek klaarmaak.

[Verwerk Uit: *Huisgenoot*, 22 Februarie 2007]

TOTAAL AFDELING B: 10

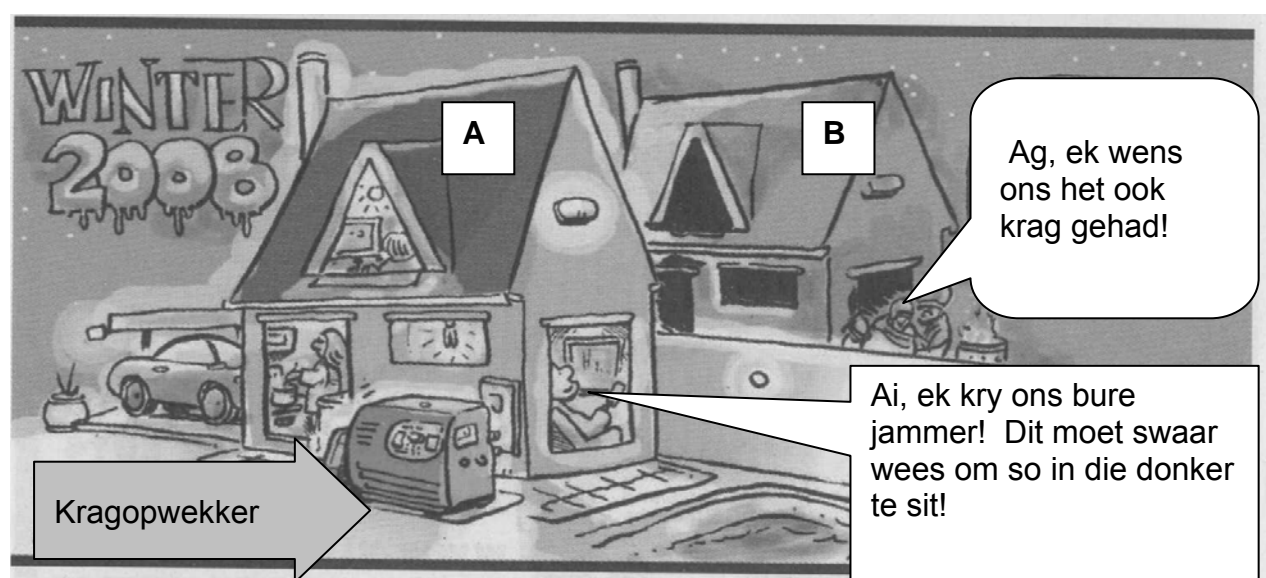
AFDELING C: TAAL

VRAAG 5: WOORDSTRUKTURE

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

AG NEE – AL WEER!

Kragonderbrekings veroorsaak baie probleme. Nie almal kan duur kragopwekkers bekostig nie!

[Uit: RAPPORT-TYDSKRIF, 20 Julie 2008]

Volg die instruksies in die regterkantste kolom om die regte antwoorde in die linkerkantste kolom te gee. Skryf net die vraagnommer en die korrekte antwoord neer. Antwoorde in VRAAG 5.1 – 5.20 moet korrek gespeel wees.

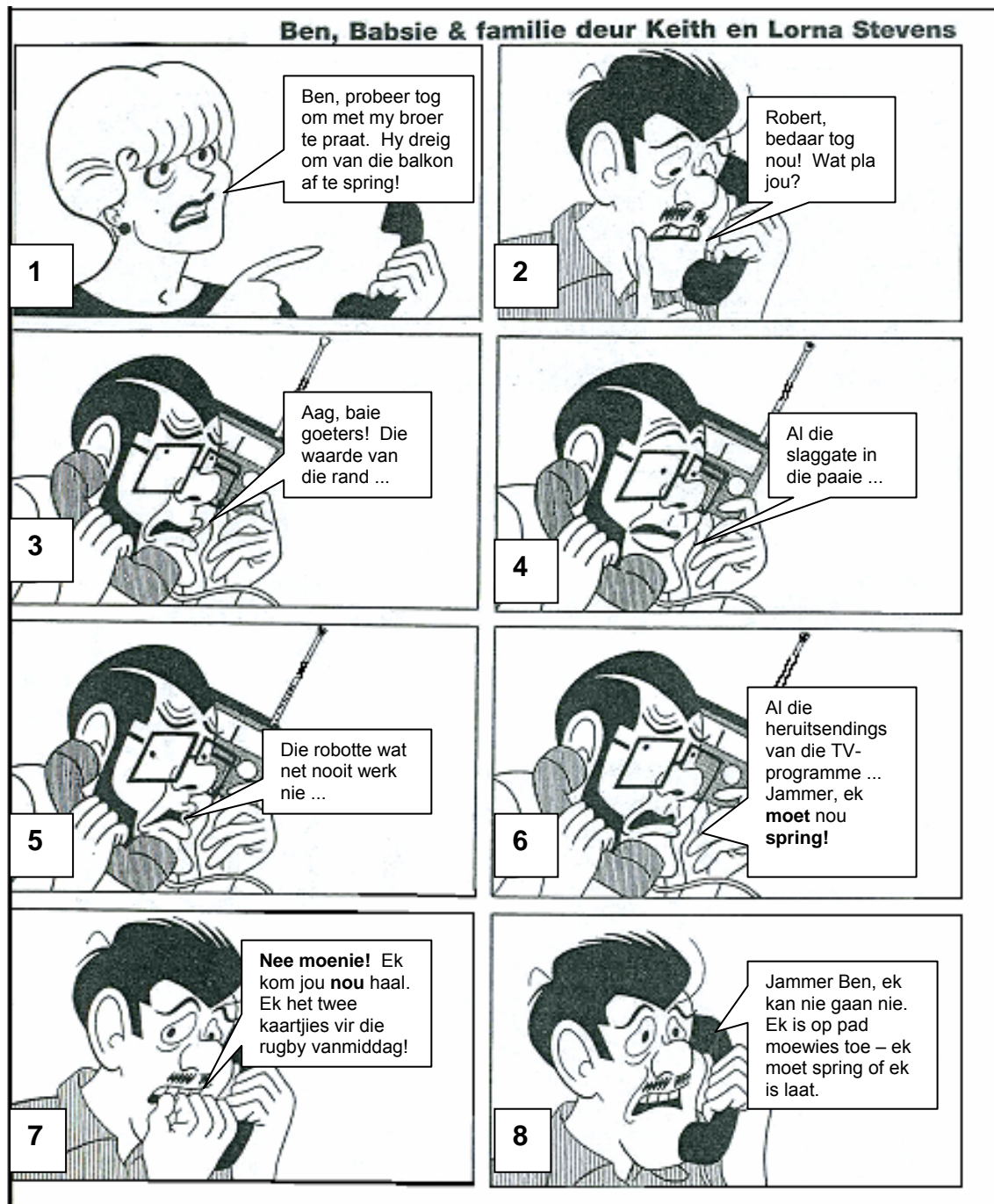
Dis winter, vreeslik koud en die (5.1 <i>krag</i>) is weer af!	5.1	Gee die sinoniem.	(1)
Saans is die probleem die heel (5.2 <i>erg</i>). Dis wanneer al die moeë (5.3 <i>werk</i>) huis toe kom.	5.2	Gee die regte vorm.	(1)
Die kos moet vinnig (5.4 <i>kook</i>) word, die (5.5 <i>kinders</i>) moet gebad word en die klein (5.6 <i>motor</i>) moet gewas word.	5.3	Gee die regte persoonsnaam.	(1)
	5.4	Gee die regte vorm.	(1)
	5.5	Gee die enkelvoud.	(1)
	5.6	Gee die verkleiningsvorm.	(1)
Die mense in huis A is (5.7 <i>ontevrede</i>), want die kragopwekker laat baie (5.8 <i>lig</i>) brand.	5.7	Gee die antoniem.	(1)
	5.8	Gee die meervoud.	(1)
Die ma is in die kombuis besig. (5.9 <i>Hy/Sy</i>) hou daarvan om (5.10 <i>kos maak/kos te maak</i>) en die pa sit en kyk (5.11 <i>na/aan</i>) die nuus op die televisie.	5.9	Kies die regte voornaamwoord.	(1)
	5.10	Kies die regte woorde.	(1)
	5.11	Kies die regte voorsetsel.	(1)

<p>Vir (5.12 <i>aand + ete</i>) maak die ma 'n heerlike pot hoendersop en dit is almal se (5.13 <i>gunsteling/gunstelling</i>) kossoort.</p> <p>In huis B is die kinders ongelukkig, want hulle kamer is (5.14 <i>baie donker</i>). Hulle kan nie met hul TV-speletjies speel nie.</p> <p>Die temperatuur daal elke nag al hoe laer en dit word al hoe (5.15 <i>koud</i>). Die arme mense bibber van die koue. Hulle is moedeloos, want die krag gaan (5.16 <i>kort-kort/kortliks</i>) af.</p> <p>Hulle het 'n plan (5.17 <i>gedoen/gemaak</i>) om 'n vuur te maak. Hulle kan vleis, mielies, vis (5.18 <i>ens.</i>) op die vuur braai.</p> <p>Die gesin is ongelukkig buite in die koue. Miskien is dit ook omdat hulle huis die ongelukkige (5.19 nommer (13)) in die straat is. Tog wil hulle nie hulle huis verruil nie, want hulle glo: Oos, wes, (5.20 <i>huis bes/tuis bes</i>).</p>	5.12	Gee die regte samestelling.	(1)
	5.13	Kies die woord wat reg gespel is.	(1)
	5.14	Gee die intensiewe vorm.	(1)
	5.15	Gee die regte trap van vergelyking.	(1)
	5.16	Kies die regte woord.	(1)
	5.17	Kies die regte woord.	(1)
	5.18	Skryf die afkorting voluit.	(1)
	5.19	Skryf 13 in woorde.	(1)
	5.20	Voltooi met die regte woorde.	(1)
			[20]

VRAAG 6: SINSTRUKTURE

Lees die strokiesprent hieronder en beantwoord die vrae.

Babsie gesels met haar broer oor die telefoon. As sy hoor dat hy gaan spring, dink sy dat hy selfmoord wil pleeg. Daar is 'n misverstand. Sy roep vir Ben om die situasie te probeer red.

[Verwerk uit: *RAPPORT-TYDSKRIF*, 21 November 2007]

6.1 (Babsie kry 'n oproep van haar broer.)	6.1	Skryf die sin in die verlede tyd.	(2)
6.2 (Robert sê: "Ek gaan nie rugby toe nie.")	6.2	Skryf die sin in die indirekte rede.	(2)
6.3 (Ben sê dat hy twee rugbykaartjies het.)	6.3	Skryf die sin in die direkte rede.	(2)
6.4 (Die waarde van die rand pla Robert.)	6.4	Skryf die sin in die lydende vorm.	(2)
6.5 (Daar is iets verkeerd met die toestand van die paaie.)	6.5	Skryf die sin in die ontkennende vorm.	(2)
6.6 Robert is ongelukkig oor die foutiewe <u>verkeersligte</u> . (6.6 <i>Waaroor ...</i>)	6.6	Voltooi die vraag sodat die onderstreepte deel die antwoord is.	(2)
6.7 Babsie is bekommerd oor Robert. (want) Sy dink hy wil selfmoord pleeg.	6.7	Verbind die sinne soos aangedui.	(1)
6.8 Robert hanteer nie (<i>geduldig; elke dag; sy probleme</i>) nie.	6.8	Skryf die sin met die korrekte woordorde oor.	(1)
6.9 Ben beveel Robert: "Moenie spring nie!" (6.9 <i>Ben beveel Robert om ...</i>)	6.9	Voltooi die sin.	(2)
6.10 (Ben het twee kaartjies vir die rugby gekoop.)	6.10	Skryf die sin in die toekomstige tyd.	(2)
6.11 Babsie het gedink Robert het moed verloor. (tog) Hy geniet die lewe.	6.11	Verbind die sinne soos aangedui.	(1)
6.12 Die verkeersligte wat nooit werk nie, ...	6.12	Voltooi die sin in jou eie woorde.	(1)
			[20]

VRAAG 7: REDIGERING

Lees die strokiesprent hieronder en beantwoord die vrae.

[Uit: *RAPPORT-TYDSKRIF*, 13 Januarie 2008]

Volg die instruksies in die regterkantse kolom en skryf die sin korrek oor. Onderstreep die fout(e) wat jy reggemaak het.			
7.1 Ampie is bekommerd vir die nuwe jaar.	7.1	Maak die voorsetselfout reg.	(1)
7.2 Hy sê Januarie is nie 'n goed maand nie, want die vakansiegees is verby.	7.2	Verbeter die vorm van die byvoeglike naamwoord.	(1)
7.3 Hy ken nie wat om te doen nie.	7.3	Verbeter die woordkeusefout.	(1)
7.4 Miskien sal een of ander pil hom hulp.	7.4	Maak die woordkeusefout reg.	(1)
7.5 Aikôna, hy sal nooit dokter toe gaan nie.	7.5	Vul die ontbrekende uitroepteken in.	(1)
7.6 Stix is nie 'n dokter.	7.6	Verbeter die ontkenningsfout.	(1)
7.7 Stix beduie met sy finger.	7.7	Maak die spelfout reg.	(1)
7.8 Ampie voel dadelik beter omdat hy sal 'n bietjie ontspanning kry.	7.8	Verbeter die woordordefout.	(1)
7.9 Hulle loop met dapper en klapper.	7.9	Verbeter die idiomatiese uitdrukking.	(1)
7.10 Stix asks Ampie what he would like to drink.	7.10	Vertaal die hele sin in Afrikaans.	(2)
			[11]

VRAAG 8: KRITIESE TAALBEWUSTHEID

Lees weer die **strokiesprent** in **VRAAG 6** om die vrae hieronder te beantwoord.

- 8.1 Wat het Robert bedoel toe hy gesê het hy “moet nou spring”? (2)
- 8.2 Wat is die misverstand?
Begin so: Babsie dink Robert wil ... (2)
- 8.3 Kies die antwoord wat **NIE REG IS NIE**.
Ben se gesigsuitdrukking in **raampie 7**, bewys dat hy ... is.
- A benoud
B gespanne
C bekommerd
D verlig

(1)
[5]

VRAAG 9: KYK EN KOMMUNIKEER

Kyk elke keer na die prent, lees die situasie en voer die opdrag uit.

- 9.1 SITUASIE: Sarel en Kabelo is goeie maats. By die werkplek, gedurende etenstyd, het hulle besluit om saam 'n speletjie te speel. Sarel dink hy gaan verloor, want hy het 'n verkeerde besluit geneem.

[Bron: Clip art]

OPDRAG: Hoe sal Sarel vir Kabelo **verduidelik** wat fout is en hom op 'n **beleefde manier vra** of hy sy fout kan regmaak?
Voltooi die sin in ongeveer 15 woorde.

Kabelo: Wat is nou verkeerd, Sarel?

Sarel: Kabelo, (2)

- 9.2 SITUASIE: Tshepo en Thandi is lief vir mekaar. Om te bewys hoe lief Tshepo vir Thandi is, het hy vir haar 'n mooi presentjie gegee. Thandi is baie bly daarvoor.

[Bron: Clip art]

OPDRAG: Hoe sal Thandi vir Tshepo sê dat sy **dankbaar is** en dat sy die mooi presentjie **waardeer**?
Voltooi die sin in ongeveer 15 woorde.

Thandi: Tshepo,

(2)
[4]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE

1. Hierdie AFDELING bestaan uit SES vrae.

VRAAG 10, 11 en 12: *KINDERS VAN DIE AARDE* – Charles Fryer

VRAAG 13, 14 en 15: *OM LAASTE TE KAN LAG* – Pirow Bekker

2. Beantwoord TWEE van die drie vrae oor EEN van die voorgeskrewe boeke.

***KINDERS VAN DIE AARDE* – CHARLES FRYER**

OF

***OM LAASTE TE KAN LAG* – PIROW BEKKER**

***KINDERS VAN DIE AARDE* – CHARLES FRYER**

VRAAG 10: *ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK* – ABRAHAM H DE VRIES

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Hy staan stadig op en hy bekruip die spieël soos iemand wat vooraf weet hy gaan skrik.
Dis wat hy in die spieël sien.
Hy't lank so gestaan en kyk

- 10.1 Kies DRIE van die volgende beskrywings wat verduidelik hoe Rooikoos aan die einde van die verhaal gelyk het. Skryf die vraagnommer en die letters neer.

- A Baie maer
- B Rooi hare
- C Baie swart
- D Rooi baard
- E Skoon gesig
- F Swart hare
- G Groot en sterk

(3)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Hoekom hy aan die drink geraak het, het g'n mens geweet nie ...

- 10.2 Watter DRIE dinge het Rooikoos alles as gevolg van sy drinkery verloor? (3)
- 10.3 Hoe sou jy die eienaar van die hotel op Rooikoos se dorp beskryf? (2)
- 10.4 Wat was Willemse se bynaam? (1)

10.5 Skryf die vraagnommer en die letter van die regte antwoord neer.

Die sin “Die tier lê hom vas en hy skop nie eens meer nie, die melk loop sommer maar net in sy mond in,” beteken dat Rooikoos ...

- A melk wil hê en onder die tier lê om dit te melk.
- B dronk is van die tiermelk wat hy drink.
- C aanmekaar drink sonder om te besef hoeveel hy drink.
- D baie melk het en dit vir die tier gee om te drink.

(1)
[10]

EN/OF

VRAAG 11: DIE RAMP – TT CLOETE

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Ek vra dat ons liefs na Port Elizabeth gesleep moet word, al is Humansdorp nader ...
Ons buk al drie vooroor ... Uiteindelik is my motor aan die insleepmotor gehaak.

11.1 Wie is die DRIE persone wat vooroor buk? (3)

11.2 Wat het in elk van die volgende dorpe gebeur? Skryf net die vraagnommer en die antwoord neer.

DORP		GEBEURE
11.2.1	Houtbaai	
11.2.2	Swellendam	
11.2.3	Humansdorp	
11.2.4	Jeffreysbaai	

(4)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Hy ry nou stadiger in die moeilike omstandighede.

11.3 Wat het veroorsaak dat die weldoener dood is? Noem TWEE redes. (2)

11.4 Watter waarde leer jy by die verteller oor die behandeling van jou lewensmaat? (1)
[10]

EN/OF

VRAAG 12: MY BROER SE KRAAI – CHRIS BARNARD

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Ná 'n week het hy in die hok begin rondstap en kort-kort sy vlerke gelig. Ná twee weke was die kraai gesond en kwaai as ooit. Hy het op en af gestap en die draad gepik, gepik, al geniepsiger, en met sy vlerke teen die draad geklap dat die vere so waai. My broer se kraai was die duiwel in.

12.1 Wanneer het die broer die kraai opgetel? (1)

12.2 Beantwoord die volgende vrae:

12.2.1 Is die stelling hieronder WAAR of ONWAAR? Skryf die vraagnommer en die antwoord neer.

Die kraai kon nie vlieg nie, want hy was honger. (1)

12.2.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 12.2.1. (1)

12.3 Waarom wou die kraai nie eers eet nie? Noem TWEE redes. (2)

12.4 Op watter TWEE maniere het hulle geweet dis 'n jong voël? (2)

12.5 Kies die korrekte antwoord. Skryf slegs die vraagnommer en die letter neer.

Die broer wou die kraai nie loslaat nie, want ...

A die verteller het geheg geraak aan die kraai.

B die kraai het aan hom geheg geraak.

C die gesin het geheg geraak aan die kraai.

D die verteller se broer het geheg geraak aan die kraai. (1)

12.6 Teken die tabel hieronder in die ANTWOORDEBOEK oor en gee dan 'n karaktereienskap van die verteller en sy broer. Skryf die vraagnommer en die antwoord neer.

NAAM	KARAKTEREIEIENSKAP
12.6.1 Verteller	
12.6.2 Broer	

(2)
[10]

OF

OM LAASTE TE KAN LAG – PIROW BEKKER**VRAAG 13: LEUENS – CM VAN DEN HEEVER**

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Plotseling word sy bewus dat iemand langs haar gaan staan. Sy kyk op en hoor 'n bekende stem, met vreugdevolle verrassing daarin: "Ek dag dit is jy, Naomi! Ek was eers nie seker nie. En hoe gaan dit met jou?"

"O, goed dankie. O, dis jy, Olga!" Naomi se gedagte fladder soos 'n voël rond wat geen tak kan kry om op te sit nie. Altyd as sy haar welgestelde vriendinne ontmoet, dan word die onrus in haar opgejaag, dan is sy vaag verward en wil net wegkom voordat vrae oor haar huislike lewe begin.

- 13.1 Voltooi die volgende sin deur die regte woorde in te vul. Skryf slegs die vraagnommers en die woorde neer.

Olga se man was 'n (13.1.1) ... en Naomi se pa 'n (13.1.2) ... in die Vrystaat. (2)

- 13.2 Beantwoord die volgende vrae:

- 13.2.1 Sê of die stelling hieronder WAAR of ONWAAR is. Skryf die vraagnommer en die antwoord neer.

Naomi dra 'n duur model hoed, kosbare swart syrok en fyn skoene.

- 13.2.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 13.2.1.

- 13.3 Hoe verskil Naomi en Olga se lewens? Noem TWEE verskille. (4)

- 13.4 Gee TWEE redes hoekom ons kan sê dat Naomi 'n goeie ma is. (2)
[10]

EN/OF

VRAAG 14: OPGANG – INA ROUSSEAU

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

"Dag-Dag. En wat hoor ek? Ek hoor Lukas het toe eindelijk en ten laaste vir jou 'n masjien gekoop. Die dae van wonderwerke is nog nie verby nie. As hy dit eerder gedoen het, het ek nie vandag met 'n vernielde voetjie gesit nie. Ek kom kyk hoe lyk hy. En ek het sommer 'n paar nate saamgebring om te voel hoe stik hy." Toe kyk hy vas teen die uitdrukking op Hanneltjie se gesig. "Gee jy om?"

- 14.1 Wie se masjien het Hanneltjie altyd geleen? (1)

- 14.2 Gee TWEE redes waarom Hanneltjie bly is oor haar masjien. (2)

14.3 Kies VIER dinge uit die lysie hieronder wat Hannelie gesê het om Lot sleg te laat voel en seer te maak. Skryf die vraagnommer en die letters neer.

- A Jy kan tog maar stik.
- B Gee hier, ek wil nie sien nie.
- C Jy moet versigtig werk met sy armpie.
- D Moenie jou voete afvee nie.
- E Jy moet versigtig met sy voetjie werk.
- F Jy moet die dik lap gebruik.
- G Jy moet versigtig met die naaldjie wees.

(4)

14.4 Kies DRIE dinge wat ons in die kortverhaal oor positiewe menseverhoudings leer. Skryf die vraagnommer en die letters neer.

- A Jy moet ander mense behandel soos jy self behandel wil word.
- B Jy kan onvriendelik optree teenoor ander mense.
- C Jy is nie beter as ander mense nie.
- D Jy moet jou goed met ander deel.
- E Jy moet altyd stil bly as mense raas.

(3)

[10]**EN/OF****VRAAG 15: DIE GEHEIM – J VAN MELLE**

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

In dié tyd het sy met haar ouers gereeld elke jaar 'n sendingfees gaan bywoon en op so 'n fees ontmoet sy toe die seun van dominee Snoek, toe self ook predikant. Alles het baie gou gegaan. Hulle het toevallig by dieselfde klompie mense gekom en Snoek het dadelik op haar verlief geraak. Hy het ook na die held van haar drome gelyk. 'n Jaar later is hulle getroud.

15.1 Wat is die naam van dominee Snoek se seun?

(1)

15.2 Kies die regte antwoord. Skryf slegs die vraagnommer en die letter neer.

Watter beroep het die seun in VRAAG 15.1 gevolg?

- A Matroos
- B Kaptein
- C Predikant
- D Visserman

(1)

15.3 Watter beeld het Leune van haar redder gehad?

(1)

15.4 Rangskik die gebeure toe Leune gered is in die regte volgorde. Skryf die vraagnommer en die letters neer.

A Die jong man het dit gesien en agterna gespring.

B 'n Roeiboot het hulle kom red.

C Sy het hom styf vasgehou en hulle het amper verdrink.

D Sy het oorboord geval toe die matroos op haar skree.

(4)

15.5 Hoekom kan ons sê dat toeval 'n belangrike rol in Leune en haar man se lewens speel? Noem DRIE redes.

(3)
[10]

TOTAAL AFDELING D: 20

GROOTTOTAAL: 120